Türev Zararında Belirsiz Alacak

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	17.01.2024	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2022/6072	2024/386	HMK 107, 109, 177, 370, 6502 s. TKHK 73/2

ÖZET

Telefonla yapılan türev işlemden zarar eden müşteri 1.000 TL değerli belirsiz alacak davası açtı. İstinaf bankayı %60 kusurlu buldu, istinafta 164.140,55 TL'ye artırılan talebi ıslah süresi geçtiği için dikkate almadı. Yargıtay, zarar hesaplanabilir olduğundan davanın kısmi sayılmasını onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/turev-zararinda-belirsiz-alacak-kismi-dava-2024-386/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2022/6072 E. , 2024/386 K.

"İçtihat Metni"

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2019/1675 Esas, 2022/852 Karar

HÜKÜM : Davanın kabulü

İLK DERECE MAHKEMESİ : Konya 1. Tüketici Mahkemesi

SAYISI : 2018/521 E., 2019/505 K

Taraflar arasındaki tazminat davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi hükmü kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle kabulüne karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı, Yargıtayca duruşma istemli olarak davalı vekili tarafından, duruşmasız olarak davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildi. Duruşma için belirlenen 16.01.2024 günü hazır bulunan davacı vekili ile davalı vekili dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakıldı. Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü.

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı bankanın müşterisi olduğunu, taraflar arasındaki sözleşmelere göre müvekkilinin piyasalarda türev işlemler yapacağı, davalı bankanın ise bu işlemlerde danışmanlık hizmeti vereceği, yapılan işlemlerden belli bir komisyon alacağını, yapılan sözleşmelerin teknik ifadeler içerdiğini, davalı banka ve müşteri temsilcisinin usulsüz, hatalı işlemlerle müvekkilini zarara uğrattığını, zarara neden olan işlemlerle ilgili müvekkilinin imzası, açık onayı vs. bulunmadığını, davalı tarafından müvekkiline herhangi bir yerindelik testi uygulanmadığını, uğranılan zarardan davalının sorumluluğu ve kusurunun bulunduğunu ileri sürerek fazlaya ilişkin hakları ve ileride bedeli artırma hakları saklı kalmak üzere uğranılan zararın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiş, dava dilekçesinde harca esas değeri 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 107 nci maddesi uyarınca 1.000,00 TL olarak göstermiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; yapılan işlemlerin sözleşme ve mevzuat kapsamında, davacının onayı dahilinde gerçekleştirildiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davacının gördüğü zararlardan sözleşmeler kapsamında bankanın sorumlu olmadığı, bankanın üzerine düşen objektif özen yükümlülüğüne uygun davrandığı, davacının talimat ve onayını almaksızın davacıyı zararlandırıcı eylemlerde bulunmadığı, oluşan zararın davacının başlangıçta kabul ettiği risk kapsamında değerlendirilmesi gerektiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; müvekkili ile müşteri temsilcisi arasında yapılan telefon görüşmelerinde açığa alıma yönelik açık bir işlem talimatı bulunmadığını, yapılan telefon görüşmeleri gözetilerek açık pozisyonun kapatılmaması nedeniyle bankanın sorumlu olduğunun

bilirkişi raporunda belirtildiğini, bilirkişi raporunda müşteri temsilcisi tarafından anlamsız şekilde pozisyonun uzatılmasından bahsedildiğini, müvekkilinin dolar kurunun 3,08 olduğunu, buradan satabiliriz dediğini, müşteri temsilcisinin ise "Zarar kes mi diyorsun" dediğini, müvekkilinin "satın almadık mı" dediğinin CD kayıtlarıyla tespit edildiğini, bilirkişi raporunda davacının doları satın aldığını düşündüğü, işlemin açığa dolar satışı işlemi olduğunu, müvekkilinin işlemi tam olarak anlamadığının tespit edildiğini, işlem talimatı içeriğinin yazılı olarak bankaya ulaştırılması şeklindeki yükümlülüğün müşteriye yükletilemeyeceğini, zarara neden olan işlemler konusunda müvekkilince açık talimat verilmediğini belirterek İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın kabulüne karar verilmesini istemiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davacının davalı bankada bulunan yatırım hesapları üzerinde davalı bankanın müşteri temsilcisi ile gerçekleştirdiği telefon görüşmeleri sonucu yapılan türev işlemler nedeniyle zarara uğradığı, davalı bankanın, somut olayda aracı olmadan öte yönlendirici olduğu, uğranılan zarardan davalı bankanın sorumlu bulunduğu, davacının sözlü talimatlarının yazılı hale dönüştürülmesi sorumluluğunun davalı bankada bulunduğu gözetilerek davanın kabulüne karar verilmesi gerektiği, dava dilekçesinde harca esas değerin 1.000,00 TL gösterildiği, neticei talepte davacının zararının faiziyle birlikte davalıdan tahsilinin talep edildiği, İlk Derece Mahkemesince alınan ek raporda zararın 124.550,00 TL olarak hesaplandığı, istinaf aşamasında alınan bilirkişi raporunda zararın 164.140,55 TL olduğunun belirtildiği, İlk Derece Mahkemesi yargılaması sırasında davacının ıslah yoluna gitmediği, istinaf yargılaması sırasında bilirkişi raporunun ibrazından sonra davacı vekilinin 14.04.2022 tarihli bilirkişi raporuna karşı beyan dilekçesinde davanın kabulü ile 164.140,55 TL'nin faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ettiği, 6100 sayılı Kanun'un 177 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ıslah tahkikatın sona ermesine kadar yapılabileceğinden gelinen aşamada davanın ıslahının mümkün olmadığı, dava değerinin 1.000,00 TL olduğu gözetilerek raporlarda yer alan zarar miktarı farklı ise de tespit edilen miktarlar 1.000,00 TL'nin üzerinde olduğundan işbu davada davacının toplam zararının tespiti yoluna gidilmediği, davacının davalı bankada bulunan yatırım işlemleri ve yatırım hacmi gözetildiğinde davacının bilinçli yatırımcı olduğu kanaatine varıldığı, yapılan telefon görüşme kayıtları gözetildiğinde davalı bankanın da aracı olmadan öte davacıyı yönlendirerek dava konusu iş ve işlemleri gerçekleştirdiği, dava konusu zararın oluşmasında davacının %40, davalı bankanın %60 oranında kusurlu bulunduğu, davacının talebi 1.000,00 TL olduğundan uğradığı zarar gözetildiğinde davalı bankanın kusuruna isabet eden zarar miktarı 1.000,00 TL'nin üzerinde olduğu gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın kabulüne, 1.000,00 TL dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

1.Davacı vekili temyiz dilekçesinde özetle; davanın belirsiz alacak davası olduğunu, istinaf aşamasında da 6100 sayılı Kanun'un 356 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca talep artırım yapılabileceğini, bilirkişi raporundan sonra 14.04.2022 tarihli dilekçe ile davanın kabulü ile 164.140,55 TL'nin faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etiklerini, Bölge Adliye Mahkemesince hiçbir araştırma yapılmadan müvekkilinin bilinçli yatırımcı olduğu gerekçesiyle %40 kusurlu kabul edildiğini, müvekkilinin bilinçli yatırımcı olduğuna dair delil bulunmadığını, kök raporda müvekkilinin bilgisizliği ve işlemin mahiyetini tam kavrayamadığının tüm sorumluluğun bankada olduğunun belirtildiğini ileri sürerek kararın bozulmasını istemiştir.

2.Davalı vekili temyiz dilekçesinde özetle; davanın belirsiz alacak davası olarak açılamayacağını, Bölge Adliye Mahkemesince ses kayıtları esas alınarak karar verilmesinin hatalı olduğunu, davacının onlarca işlem gerçekleştirdiğini, dava konusu işlemlere ait emri bizzat davacının verdiğini, başka bankalarda da benzer işlemler yapan kişinin söz konusu işlemden anlamadığını ileri sürmenin kabul edilemeyeceğini, risk bildirim formu, teyit formunun imzalatıldığını, davacının mevzuat, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu kararları ve tebliği çerçevesinde davacının bilgilendirildiğini, müvekkilinin yatırım danışmanı ya da portföy yöneticisi gibi davranmadığını, davacının kendi iradesi ile işlemleri yaptığını, alınan sözlü talimatların müvekkilince yazılı hale getirilmediğine dair değerlendirmenin hatlı olduğunu, Sermaye Piyasası Kurulu tebliğleri uyarınca telefon ile emir alınmasının yeterli olduğunu, Bölge Adliye Mahkemesince kusur bölüştürülmüşken zararın tamamından müvekkilinin sorumlu tutulmasının kabul edilemeyeceğini, dava konusu zarardan kusur indirimi yapılması gerektiğini ileri sürerek ve resen nazara alınacak sebeplerle kararın bozulmasını istemiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, dava konusu işlemler nedeniyle davacının zararının bulunup bulunmadığı, zarar var ise tarafların kusuru olup olmadığı, davacının ıslah yapıp yapamayacağına ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri.

3. Değerlendirme

1.Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanun’un 371 inci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2. Davacı taraf dava dilekçesinde 6100 sayılı Kanun'un 107 nci maddesine dayanmış ise de dava konusu zarar hesaplanabilir ve belirlenebilir nitelikte olduğundan, Bölge Adliye Mahkemesince davanın kısmi dava olarak nitelendirilerek yazılı şekilde karar verilmesinde bir usulsüzlük bulunmamakatadır.
3.Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere,

uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup taraf vekillerince temyiz dilekçelerinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA,

Takdir olunan 7.100,00 TL duruşma vekalet ücretinin taraflardan ayrı ayrı alınarak yekdiğerine verilmesine,

Aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine,

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 73 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince tüketici mahkemelerinde tüketici tarafından açılan davalar harçtan muaf olduğundan, davacıdan alınan temyiz başvuru harcı ile temyiz ilam harcının isteği halinde davacıya iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

17.01.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.